

Trujols

Navàs

Ubicació

Comarca: Bages
Lloc/Adreça: Sector oest del terme municipal, parròquia de Sant Salvador de Torroella, antic terme del castell de Torroella
Emplaçament Carretera a Cardona (C-55), al km. 53,5, a l'alçada del raval de cal Flautes, camí en direcció nord-est uns 400 m
Alçada: 385

Coordenades:

Latitud: 41.87581
Longitud: 1.71928
UTM Est (X): 393727
UTM Nord (Y): 4636781

Classificació

Número de fitxa 08141 - 178
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Edifici
Estil / època: Medieval Modern Contemporani Popular
Segle XV-XX
Estat de conservació Bo
Protecció Legal
Tipus de protecció: BPU
Observacions protecció: Pla Especial Urbanístic de Protecció del patrimoni i catàleg de béns arquitectònics, històrics i ambientals de Navàs (Bages), 2018, amb el núm. 110.EA. Valor arquitectònic/tipològic/artístic.
Pla Especial Urbanístic del Catàleg de Masies i Cases rurals en Sòl no urbanitzable de Navàs, aprovat el 2012, amb el núm. 44.
Data aprovació: dc., 20/02/2019 - 12:00
Accés Fàcil
Ús actual: Residencial
Titularitat Privada
Titular: 08140A014000120000IH

Descripció

Masia de dimensions mitjanes, d'origen medieval, emplaçada en un petit altiplà sobre uns camps. Consta d'un cos residencial de planta rectangular (amb planta baixa més un pis i golfes) que té adossades dependències al sud-oest i un cos més petit, aïllat, al nord-oest. L'edificació actual és fruit bàsicament de la remodelació que s'hi va fer l'any 1893 i que va regularitzar el conjunt, dotant-lo d'un cos rectangular molt homogeni. La façana principal, encarada vers migdia, s'estructura en base a una simetria clara, amb tres eixos d'obertures i el portal, adovellat, al centre. En el primer pis les obertures són en forma de balcons, i al nivell de les golfes són més petites, amb un òcul central. El parament és arrebossat i deixa visibles les pedres cantoneres. A la part inferior l'arrebossat insinua les línies d'un carreuat clàssic. Els balcons són emmarcats amb llindes i brancals de pedra carejada. La façana de llevant, regularitzada en la remodelació de 1893, presenta unes obertures més senzilles i de distribució no homogènia. La façana de ponent ha estat eixamplada posteriorment, probablement ja a la primera meitat del segle XX, amb una galeria formada per una sèrie de quatre finestres amb arcs rebaixats. Per la part posterior la casa té un cos adossat més baix, amb una terrassa.

Observacions:

Inscripcions a la façana principal: a la llinda del balcó central: 1893. Sobre el portal: "R.T."

Història

Aquesta masia és d'origen medieval i en coneixem notícies, tot i que indirectes, del segle XV. En el fogatge reial de l'any 1497 hi apareix Johan Trullols. Cal suposar que és l'hereu del mas en aquest moment. En el fogatge ducal de 1502 Johan Truloylls (sic) era jurat del terme del castell de Torroella i, junt amb Jaume Vaybona, el batlle, fou l'encarregat de consignar els habitants del terme. Per això podem deduir que Vallbona i Trullols eren dos dels masos més destacats del terme en aquesta època. En un altre fogatge de 1553 hi consta "la pobilla de Trujols", fet que ens indica que la família Trullols o Trujols continuava habitant el mas a mitjans del segle XVI.

La casa es devia ampliar als segles XVI-XVIII, com és habitual, però el seu aspecte actual és en bona part fruit de la important remodelació que hi va fer el 1893 el seu propietari, que signa amb les inicials "RT" en la inscripció de la façana principal.

En el nomenclàtor de masies de la província de Barcelona dels anys 1861-1862 apareix anomenada com "Can Trujols". Hi consta que és una "masia (casa de labor)", que estava situada a 8,5 km del nucli de l'Ajuntament de Castelladral. Tenia un edifici habitat constantment de dos pisos. Posteriorment, encara s'hi va fer afegir la galeria de ponent, probablement ja a la primera meitat del segle XX.

Bibliografia

CAIXAL, ÀLVAR; VILAMALA, Imma i altres (2018). Pla Especial Urbanístic de protecció del patrimoni i catàleg de béns arquitectònics, històrics i ambientals de Navàs (Bages). Ajuntament de Navàs. Fitxa

CAPSADA, J.; DUARRI, C.; LLOBET, E. (2010). La Grandària del Món. Entorn, història i imaginari de Palà de Torroella. Edicions de l'Albí, Berga, p. 100-101.

IGLÉSIES, J. (1991). El fogatge de 1497, estudi i transcripció II. Fundació Salvador Vives i Casajoana. Barcelona.

PLANES I ALBETS, Ramon (1996). *Arxiu de textos catalans antics*, p. 15.

PIÑERO, J. (1994). Inventari del Patrimoni Arquitectònic i Històric de Navàs. Ajuntament de Navàs. Fitxa núm. RU. 38.

